

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я
Кафедра здоров'я людини і фізичної реабілітації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної
роботи

_____ доц. Лагоднюк О.А.
“ _____ ” _____ 2018 року

08-02-38

Національний університет
водного господарства
та природокористування

РОБОЧА ПРОГРАМА

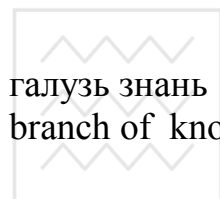
ОЗНАЙОМЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

WORK PROGRAM

LEARNING EDUCATIONAL PRACTICE FROM PHYSICAL REHABILITATION

спеціальність
specialty

227 Фізична терапія, ерготерапія
227 PHYSICAL THERAPY,
ERGOTHERAPY

галузь знань
branch of knowledge

Національний університет
водного господарства та природокористування
22 Охорона здоров'я
22 Health care

Рівне – 2018

Робоча програма ознайомчої навчальної практики з фізичної реабілітації для студентів, які навчаються за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія. Рівне: НУВГП, 2018. – 12 с.

Розробник: Нагорна Ольга Борисівна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Протокол від «27» серпня 2018 року № 1.

Завідувач кафедри: _____ Н.Є. Нестерчук
(підпис) (ініціали та прізвище)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Протокол від «06» вересня 2018 року № 7.

Голова методичної комісії _____ І. М. Григус
(підпис) (ініціали та прізвище)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ВСТУП

Ознайомча навчальна практика з фізичної реабілітації є необхідною складовою частиною вивчення навчального курсу та передбачає проходження студентами практики у спеціальних освітніх закладах, закладах охорони здоров'я та центрах реабілітації та закладах, що відповідають професійному спрямуванню спеціальності 227 Фізична терапія, ерогтеріпія.

Під час ознайомчої практики формується рівень знань, умінь, навичок студентів щодо теорії та практики проведення реабілітаційних обстежень, спрямованих на всебічне вивчення рухових порушень у осіб різних вікових категорій, на розуміння реабілітаційного процесу, а також оцінку його ефективності.

Зміст ознайомчої практики обумовлений напрямком діяльності закладу, що є базою практики, повинен відповідати вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця. Співпраця навчального закладу, студента і закладу, що є базою практики, дозволяє сформулювати звіт практики.

Проходження ознайомчої практики відповідає навчальному плану.

Практика проводиться у 1-му семестрі. Тривалість практики складає 2 тижні.

Керівниками практики призначаються у відповідності до викладацького навантаження. Вони відповідають за організацію і проведення практики студента.

Анотація

Проходження ознайомчої практики передбачає вдосконалення студентами розуміння теоретичних, методологічних аспектів реабілітації загалом та фізичної терапії зокрема. Студенти повинні затвердити основи фізіотерапевтичного планування у процесі реабілітації, партнерської роботи у міждисциплінарній команді, модель взаємостосунків «фізичний терапевт-пацієнт».

Ключові слова: обстеження, діагностування, прогнозування, програма фізичної реабілітації, лікувальна фізична культура, масаж, фізіотерапія.

Annotation

The course of pre-diploma practice involves improving students' understanding of the theoretical, methodological aspects of rehabilitation in general and physical therapy in particular. Students must approve the basics of physiotherapy planning in the process of rehabilitation, partner work in the interdisciplinary team, the model of the relationship of the "physical therapist-patient".

Keywords: examination, diagnosis, forecasting, physical rehabilitation program, physical therapy, massage, physiotherapy.

1. Опис ознайомчої практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Нормативна	
	227 Фізична терапія, ерготерапія.		
Модулів: 1	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 1		1-й	—
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - Денна: 90 год.		1-й	—
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –		Всього годин	
	90 год.	—	
	Вид контролю: залік		

2. Мета та завдання ознайомчої практики

Мета ознайомчої практики з фізичної реабілітації – зрозуміти клініко-фізіологічне застосування засобів фізичної терапії, форми, рухові режими лікувальної фізичної культури, особливості застосування масажу, фізіотерапії, механо-, працетерапії з лікувальною та профілактичною метою пацієнтам різних вікових категорій та з патологією, яка супроводжується руховими дисфункціями.

Завдання ознайомчої практики з фізичної реабілітації передбачають:

- отримання фундаментальних теоретичних знань щодо методик відновлення та збереження здоров'я хворих та інвалідів;
- набуття професійних знань у процесі ознайомлення з процесом реабілітації осіб різних нозологічних та вікових груп, з новітніми реабілітаційними технологіями;

– навчання інтерпретувати закономірності впливу засобів фізичної реабілітації на організм людини для формування науково-практичних уявлень про збереження й зміцнення здоров'я хворих, інвалідів, та осіб, що займаються фізичною культурою й спортом;

– ознайомлення з принципами обстеження, розробки програми фізичної реабілітації, методики застосування фізичних вправ і методів добору засобів, форм фізичної терапії з метою функціонального відновлення фізичної дієздатності хворих та інвалідів.

– поглиблення методичної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації.

В процесі проходження ознайомчої практики з фізичної реабілітації майбутній фахівець повинен:

знати:

1. Загальні основи реабілітації;
2. Основні форми комплексного відновлення фізичного здоров'я і працездатності хворих та інвалідів із застосуванням системи спеціальних вправ, психологічного відновлення та природних факторів;
3. Періоди, рухові режими та етапи фізичної реабілітації;
4. Методику застосування фізичних і психологічних вправ, засоби і форми лікування;
5. Загальні принципи складання програми функціонального відновлення і фізичної дієздатності хворої людини;
6. Методики формування рухів і компенсаторних навичок;
7. Тести та шкали для здійснення комплексної вихідної оцінки стану хворого з формулюванням реабілітаційного діагнозу перед початком фізичної терапії;
8. Загальні закономірності виникнення та перебігу патологічних реакцій і процесів в організмі;
9. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичних вправ та інших засобів фізичної реабілітації;
10. Засоби, форми і окремі методики лікувальної фізкультури, які застосовуються при різних патологічних станах;
11. Необхідність застосування механотерапії, праце терапії;

вміти:

1. Виконувати внутрішній розпорядок баз практики.
2. Якісно і відповідально виконувати всі вимоги програми практики.
3. Отримувати професійні консультації у спеціалістів.
4. Визначати й оцінювати рівень рухового розвитку осіб різних вікових категорій для оптимізації реабілітаційного процесу.
5. Проводити найпростіші функціональні обстеження та функціональні проби.
6. Підбирати і обґрунтувати реабілітаційні заходи відповідно до специфіки захворювання, індивідуального підходу і функціонального стану пацієнта.
7. Здійснювати систему заходів щодо попередження захворювань і травм у процесі фізичної реабілітації.

визначення стану здоров'я, функціонального стану організму, рухових можливостей та фізичних якостей.												
Тема 6. Складання програм фізичної реабілітації осіб різних вікових категорій та нозологічних груп.	15											
Разом за змістовим модулем 1	90											

5. Організація робіт. Місце і терміни проведення практики

Національний університет
водного господарства та природокористування

Ознайомча навчальна практика з фізичної реабілітації бакалаврів за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» проводиться на наступних базах:

- ✓ Рівненська центральна міська лікарня.
- ✓ Рівненський обласний спеціалізований диспансер радіаційного захисту населення.
- ✓ Центр ранньої педагогічної реабілітації та соціальної адаптації дітей з особливими потребами "Пагінець".
- ✓ Клеванська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат №1 I-III ступенів.
- ✓ Ясеницький навчально-реабілітаційний центр.
- ✓ Рівненська обласна клінічна лікарня.
- ✓ Острозька спеціальна ЗОШ-інтернат I-III ступенів для дітей з вадами слуху.
- ✓ Обласний центр інвалідного спорту „Інваспорт”.
- ✓ Реабілітаційний центр кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації інституту охорони здоров'я Національного університету водного господарства та природокористування.

Реалізація завдань практики здійснюється за наступними розділами роботи:

організаційна робота:

1. Організаційно-методична настановча конференція з практики.
2. Ознайомлення зі структурою, напрямками роботи закладу, на базі якого проходить практика.
3. Ознайомлення з трудовим колективом закладу.
4. Ознайомлення з документами планування та проведення реабілітаційної, корекційної, навчальної, спортивно-масової, виховної роботи.
5. Підготовка до занять реабілітаційного інвентарю.
6. Звіт студента про практику.

навчально-методична робота:

1. Складання індивідуального плану роботи на період практики.
2. Перегляд та аналіз реабілітаційно-корекційних занять, які проводяться фахівцями.
3. Робота з навчально-методичної літературою.

4. Навчання складання планів-конспектів.
5. Ознайомлення з принципами проведення визначення фізичного навантаження за пульсом (пульсометрія).
6. Проведення бесід про дотримання правил техніки безпеки на заняттях.

науково-методична робота:

1. Набуття знань щодо аналізу стану здоров'я.
2. Набуття знань щодо аналізу індивідуальних особливостей, специфіки захворювання та рухових можливостей пацієнтів.
3. Виконання індивідуальних завдань.

6. Методи навчання

1. Словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
2. Наочні (ілюстрація, демонстрація);
3. Практичні: виконання вправ, написання рефератів, підготовка презентацій.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

7. Методи оцінювання знань

Поточний контроль знань проводиться оцінюванням виконаних завдань. Підсумковим контролем передбачено зарахування виконаного звіту та залік.

Критерії оцінювання звіту

Критерії оцінювання	Кількість балів
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики; основні положення звіту обґрунтовані; звіт має якісне оформлення; під час захисту звіту студент аргументовано доводить набуття ними практичних навичок, передбачених програмою практики	36...60
Студент повністю виконав програму практики; звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики, але має незначні недоліки; основні положення звіту обґрунтовані; задовільне оформлення звіту; захист звіту дозволяє виявити наявність практичних умінь, передбачених програмою практики, незначні недоліки, які при цьому спостерігаються, студент виправляє сам.	31...35
Студент повністю виконав програму практики; звіт відповідає вимогам програми, але має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачених програмою практики.	21...30

Студент повністю виконав програму практики; звіт має недоліки за структурою і змістом; основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачених програмою практики.	11...20
Студент виконав менше 50% програми практики і представив звіт незадовільного змісту і якості оформлення; захист звіту показує відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики.	0...10

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота						Захист звіту	Сума
Змістовий модуль №1 (1 семестр)							
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	10	10	10	10	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90 – 100	зараховано
82-89	
74-81	
64-73	
60-63	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичне забезпечення

- Опорні конспекти лекцій;
- Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (НКНМЗД);
- Нормативні документи ВООЗ України;
- Наочні посібники та відеофільми;
- Матеріальні засоби навчання професійних дій, комп'ютерне забезпечення.
- Електронний репозиторій НУВГП:

1. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник / О. Б. Нагорна, В.В. Горчак – Рівне, 2017. – 128 с. Схвалено до друку Вченою радою НУВГП (протокол № 3 від 19.04.2017). Електронний режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html>

2. Реабілітаційне обстеження у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / І.М. Григус, О. Б. Нагорна, В.В Горчак – Рівне, 2017. – 150 с. Схвалено до друку Вченою радою НУВГП (протокол № 6 від 29.06.2017). Електронний режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/shufr/05-07-01.html> .

9. Рекомендована література

Базова

1. Гері Окамото. Основи фізичної реабілітації / Гері Окамото // Перекл. з англ. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2002. – 294 с.
2. Грейда Б. П. Реабілітація хворих засобами лікувальної фізкультури / Б. П. Грейда, В. А. Столяр, Ю. М. Валецький, Н. Б. Грейда. – Луцьк: Видавництво «Волинська обласна друкарня», 2003. – 310 с.
3. Дубровский В. И. Лечебная физическая культура (кинезиотерапия): учебн. для студ. высш. учеб. заведений / В. И. Дубровский. – 2-е изд., стер. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 608 с.
4. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура и массаж: учебник / В. А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-МЕД, 2002. – 560 с.
5. Ибатов А. Д. Основы реабилитологии: учебное пособие / А. Д. Ибатов, С. В. Пушкина. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2007. – 160 с.

Допоміжна

1. Белова А. Н. Нейрореабилитация: руководство для врачей / А. Н. Белова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Антидор, 2002. – С. 237–243.
2. Карпюк І. Ю. Дихання в оздоровчій фізичній культурі : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. Ю. Карпюк. – К. : Знання України, 2004. – 196 с.
3. Лечебная физическая культура : справочник / Под. ред. проф. В. А. Епифанова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Медицина, 2001. - 592 с.
4. Лечебная физическая культура : учебн. для студ. высш. учеб. заведений / [С. Н. Попов, Н. М. Валеев, Т. С. Гарасеева и др.] ; под ред. С. Н. Попова. – М. : Издательский центр «Академия», 2004. – 416 с.
5. Лобода М. В. Медична реабілітація – перспективи та шляхи її удосконалення / М. В Лобода // Мед. реабілітація, курортологія, фізіотерапія. – 2006. - №4. – С. 3–5.
6. Лукьянова И. Е. Проблемы развития реабилитационных технологий / И. Е. Лукьянова, В. Г. Суханов, Е. А. Сигида // Пробл. соц. гигиены, здравоохран. и истории медицины. - 2007. – № 1. – С. 36-39.
7. Медицинская реабилитация: руководство для врачей / [ред. В. А. Епифанов]. – М. : МЕДпресс-информ, 2005. – 328 с.
8. Медицинская реабилитация: руководство. Том I. / [ред. В. М. Боголюбов]. – М., 2007. – 678 с.
9. Медицинская реабилитация: руководство. Том III. / [ред. В. М. Боголюбов]. – М., 2007. – 584 с.
10. Мерзлікіна О. А. Тлумачний словник термінів і словосполучень з фізичної реабілітації / О. А. Мерзлікіна, О. В. Гузій. – Львів, 2002. – 48 с.

11. Милюкова И. В. Лечебная физкультура : новейший справочник / Под общей ред. проф. Т. А. Евдокимовой. – СПб. : Сова; М. : Изд-во Эксмо, 2003. – 862 с.
12. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2005. – 472 с.
13. Огороков А. Н. Диагностика болезней внутренних органов : Т. 3. Диагностика болезней органов дыхания / А. Н. Огороков. – М. : Мед. лит., 2003. – 464 с.
14. Основы фізичної реабілітації / [Г. П. Мальована та ін.]. – Львів : Ліга-Прес, 2006. – 148 с.
15. Пасиешвили Л. М. Справочник участкового терапевта: диагностика, обследование, лечебная тактика / Л. М. Пасиешвили. – Ростов н/Д : Феникс, 2003. – 384 с.
16. Порада А. М. Основы фізичної реабілітації : навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К. : Медицина, 2006. – 248 с.
17. Соколовський В. С. Лікувальна фізична культура : підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. – Одеса : Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 234 с.
18. Сосин И. Н. Физиотерапевтический справочник / И. Н. Сосин, А. Г. Буявых. – Симферополь : изд. КГМУ, 2003. – 752 с., ил.
19. Спортивная медицина, лечебная физическая культура и массаж : учеб. для техн. физ. культ. / под ред. С. Н. Попова. – М. : Физкультура и спорт, 1985. – 351 с.
20. Справочник по терапии с основами реабилитации / Л. М. Пасиешвили, А. А. Заздравнов, В. Е. Шапкин, Л. Н. Бобро. – Ростов н/Д : Феникс, 2004. – 416 с.
21. Физическая реабилитация: [учебник для студентов высших учебных заведений] / [ред. С. Н. Попов]. – Ростов н/Д : Феникс, 2006. – 608 с.
22. Хрущев С. В. Физическая культура детей с заболеваниями органов дыхания: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С. В. Хрущев, О. И. Симонова. – М. : Издательский центр «Академия», 2006. – 304 с.
23. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации : руководство для врачей и научных работников / [ред. А. Н. Белова, О. Н. Щепетова]. – М. : Антидор, 2002. – 440 с.
24. Язловецький В. С. Основы фізичної реабілітації : навч. посібник / Язловецький В. С., Верич Г. Е., Мухін В. М. – Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2004. – 238 с.

10. Інформаційні ресурси

1. Попов С. Н. Физическая реабилитация: [Учебник для вузов] / С. Н. Попов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. – 605 с. / Электронный режим доступа: <https://studfiles.net/preview/1777971/>
2. Язловецький В. С. Основы фізичної реабілітації : [Учебник для вузов] / В. С. Язловецький, Г. Е. Верич. – Кіровоград, 2004. – 328 с. / Электронный режим доступа: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis
3. [Українська Асоціація фізичної терапії](http://www.physrehab.org.ua/) / Электронный режим доступа: www.physrehab.org.ua/

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування